

Yttrande över ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige (sou 2016:21)

Länsstyrelsen Västerbotten har beretts möjlighet att yttra sig över miljö-
målsberedningens förslag till ett nytt klimatpolitiskt ramverk för Sverige
(sou 2016:21).

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västerbotten

- är positiv till att en klimatlag föreslås med en tydlig struktur för klimatarbetet vad gäller handlingsplaner, rapportering och expertråd.
- anser att målet om att Sverige senast år 2045 ska ha minskat utsläppen inom svenskt territorium, i enlighet med Sveriges internationella västhusgasrapportering, med minst 85 % jämfört med år 1990, inte är tillräckligt för att klara Parisavtalet, Generationsmålet och regeringens mål om att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.
- noterar att Miljömålsberedningen inte har med mål för växthusgasutsläppen från svensk konsumtion i förslaget.
- noterar att målet om att minska utsläppen av växthusgaser med 85% innebär att utsläppen av koldioxid från fossil energi och oljebaserade produkter måste upphöra helt, vilket är mycket positivt.

Länsstyrelsen i Västerbotten lämnar följande synpunkter på förslaget;

Avsnitt 5.1 – om netto-noll-åtgärder

Länsstyrelsen saknar ett resonemang kring vilket typ av åtgärder som ska användas för att skapa negativa utsläpp som kan kompensera för de resterande 15 % för att nå till netto noll utsläpp.

Avsnitt 5.1 – om vilka utsläpp som finns kvar i målläget

Länsstyrelsen är positiv till att målet om att minska utsläppen av växthusgaser med 85% innebär att utsläppen av koldioxid från fossil energi och oljebaserade produkter måste upphöra helt.

Att minska växthusgasutsläpp producerade i Sverige med -85%, som Miljömålsberedningen föreslår, innebär att koldioxidutsläppen måste ner till

noll, eftersom ungefär 16% av dagens växthusgasutsläpp är andra växthusgaser än koldioxid (Jordbruk och avfall.) Under perioden fram till 2045 kommer Sveriges befolkning enligt aktuella prognoser öka till ungefär 12,25 miljoner samtidigt som vi har mål om att öka inhemsk livsmedelsproduktion, vilket kommer leda till ökade utsläpp från jordbruket av icke-fossila växthusgaser. Västerbotten ser många möjligheter att stärka vårt näringsliv och universitet som följer av omställningen till fossilfrihet.

Avsnitt 5.2 - om målets tillräcklighet

Länsstyrelsen anser att målet att Sverige senast år 2045 ska ha minskat utsläppen inom svenskt territorium, i enlighet med Sveriges internationella växthusgasrapportering, med minst 85 % jämfört med år 1990, inte är tillräckligt för att klara vare sig Parisavtalet, Generationsmålet eller regeringens mål om att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.

Parisavtalet och målet om att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer

För att klara Parisavtalets målsättning med sikte på max 1,5 grads global medeltemperaturhöjning, så måste de globala utsläppen minska med 70-95% mellan 2010 och 2050. Eftersom Sverige redan minskat sina utsläpp mellan 1990 och 2010 innebär ett mål om -85% från 1990 till 2045 en mycket lägre ambition än -95% från 2010 till 2045.

Generationsmålet

Eftersom mål saknas för konsumtionsbaserade utsläpp så saknas styrning för att klara andra satsen i generationsmålet. "Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Avsnitt 5.3 – om konsumtionsbaserade utsläpp

Länsstyrelsen noterar att det saknas konsumtionsbaserade mål i förslaget till ramverk. Det finns både för- och nackdelar med det förhållningssättet.

Den stora fördelen med konsumtionsbaserade mål är att det är ett stort värde att kunna mäta och minska de utsläpp av växthusgaser som orsakas av vår konsumtion. Nackdelen är att det i dagsläget är svårt att mäta och följa upp målsättningen på ett bra sätt. Det främsta skälet är att Sverige i denna fråga har en begränsad rådighet. En mycket stor del av vår konsumtion ger upphov till utsläpp i andra länder, vars utsläpp vi har svårt att påverka.

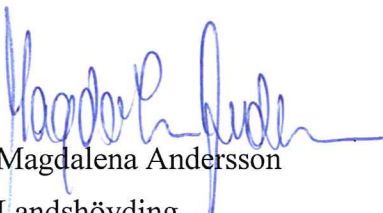
Samtidigt vill Länsstyrelsen framhålla att konsumtionsperspektivet är viktigt att följa. Länsstyrelsen menar därför att det är nödvändigt att utveckla bättre metoder för mätning och uppföljning än vad som finns idag för att kunna se

Sveriges totala utsläpp. Vi konstaterar i sammanhanget att regeringen också arbetar med en strategi för hållbar konsumtion och produktion.

Avsnitt 5.3 – om vi håller oss mellan 0,25 och 1,5 ton per person

Länsstyrelsen noterar att man i tabell 6 i bilaga 5 (sid. 204) först redovisar produktionsbaserade utsläpp och delar det med befolkningsmängd. Detta jämförs med den nedersta raden vars siffror visar de globala utsläppen delat på jordens befolkning samt ett utsläppsscenario som Clark et al. menar krävs för att vi ska klara Parisavtalet. Clarks siffror visar utsläppsutrymme per medborgare, som normalt utgår från ett konsumtionsperspektiv och därför inte bör jämföras med beräkningen på tredje raden vilket visar produktionsbaserade utsläpp delat på befolkningsmängd. Länsstyrelsen anser att dessa siffror bör visas separat och förklaras för att undvika missförstånd. Enligt tabellen behöver världens befolkning komma ner på ett utsläppsutrymme om 0,25 till 1,5 ton CO₂eq per person och år. Idag tar varje svensk upp ett utsläppsutrymme om 11 ton CO₂eq per person och år, enligt naturvårdsverkets indikator, Konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp per person och år (indikatorn som följer upp utvecklingen till ett klimatneutralt Sverige) <http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Klimat-vaxthusgasutslapp-fran-svensk-konsumtion-per-person/>

I ärendet förutom beslutande och föredragande har även Elin Söderberg, klimat- och energisamordnare och Marie Vallin, miljömålssamordnare deltagit.

Magdalena Andersson
Landshövding

Eva Mikaelsson
Enhetschef Miljöanalys

